

ALKULAUSE.

Esilläoleva, Helsingin kaupungin Tilastokonttorin julkaisema vuosikerta Kertomusta Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta on sekä sisältöönsä että muotoonsa nähden toimitettu pääasiassa yhtäpitävästi saman julkaisusarjan aikaisempien, Rahatoimikamarin julkaisemien vuosikertain kanssa. Lisää on kuitenkin tullut rakennustentarkastajan ja vastaasetetun Kaupunginasevakaava-toimikunnan vuodelta 1908 antamat kertomukset, jota vastoin tässä vuosikerrassa ei ole mitään Sähkölaitoksen kertomusta, syystä ettei sellaista vuodelta 1908 ole annettu. Muista muutoksista mainittakoon tässä vain, että Liikennekonttorin, Rakennuskonttorin ja Vesijohtokonttorin vuosikertomukset on otettu erilleen II osasta (Rahatoimikamari), johon ne ennen ovat sisältyneet, sekä että eri kertomusten järjestystä on siten muutettu, että hallitukset, lautakunnat y. m. pääasiallisesti on pantu siihen järjestykseen, jota Tilastokonttori aikaisemmin on noudattanut Helsingin kaupungin kunnalliskalenterissa; sitäpaitsi julkaisussa on otettu käytäntöön läpikäyvät sivunumerot, mikä kirjaa käytettäessä on käytännöllisempi kuin kunkin osan erikseen numeroiminen.

Osat I (Kaupunginvaltuusto) ja II (Rahatoimikamari) on allekirjoittaneen johdolla laadittu Tilastokonttorissa, ja on tämä työ ollut jaettuna siten, että I A osan on kirjoittanut konttorin aktuaari, filosofian maisteri H. Hedlund vainaja sekä I B ja C osan ynnä II osan filosofian maisteri E. A. Fabritius, joka tarkoitusta varten on ollut ylimääräisenä virkailijana konttorin palveluksessa. Molempien näiden osien käsikirjoitukset on allekirjoittanut tarkastanut.

Asianomaisten hallitusten ja lautakuntain laatimista osista III—XVIII, joiden muotoa yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi on Tilastokonttorissa hieman korjailtu, mainittakoon erittäin, että kaikki niissä olevat numerotiedot, mikäli on ollut mahdollista, on konttorissa tarkastettu, mikä on aiheuttanut useita korjauksia, etenkin V, VIII ja XIV osiin.

Julkaisun lopussa olevaa asiarekisteriä, joka eräissä aikaisemmissa vuosikerroissa ei ole ollut kyllin seikkaperäinen, on melkoisesti laajennettu, niin että se esilläolevassa vuosikerrassa sisältää lähes kolme kertaa enemmän hakusanoja kuin lähinnä edellisessä.

Julkaisun suomenkieliseen laitokseen nähden huomautettakoon erityisesti, että Tilastokonttori mitä katujen, tilusten, saarien y. m. nimien suomalaiseen muotoon tulee, vaikkapa monessakin kohden eri mieltä ollen, on katsonut itsensä velvoitetuksi yleensä noudattamaan virallista, Maistraatin maaliskuun 6 p:nä 1909 vahvistamaa luetteloa. Muutamissa tapauksissa, kun siitä poikkeavat nimitykset yleisessä kielenkäytössä ovat siinä määrin vakaantuneet, että viralliseen muotoon palaaminen on näyttänyt erittäin epätodenmukaiselta, miltei mahdottomaltakin, on kuitenkin kielenkäytön hyväksymää eikä virallista nimitystä käytetty.

Jotta kunnalliskertomusten julkaisemista voitaisiin jouduttaa, on Kaupunginvaltuusto nyttemmin, päätöksellään kuluvan tammikuun 21 päivästä, myöntänyt määrärahan erityisen toimittajan ottamiseksi vuosien 1909—15 kertomusten I ja II osia varten, ollen tämä velvollinen vuosittain laatimaan kahden sanottujen osien vuosikerran käsikirjoitukset, ja samalla määrännyt, että nämä sekä alkuperäisinä että toiselle kotimaiselle kielelle käännettyinä ovat tarkastettavaat, I osan käsikirjoitus Kaupunginvaltuuston ja II osan käsikirjoitus Rahatoimikamarin kansliassa. Koska Tilastokonttorin asiana siten puheenalaisten vuosien kertomusten mainittuihin kahteen osaan nähden pääasiassa tulee olemaan kahden vuosikerran painattaminen vuodessa ja sen työ tässä kohden siis melkoisesti vähenee, toivoo konttori, että kunnalliskertomusten julkaiseminen, mikä monet vuodet on suuresti myöhästynyt, vähitellen voidaan niin jouduttaa, että kertomus ilmestyy vuoden kuluessa sen vuoden jälkeen, jota sen sisältö koskee.

Helsingin kaupungin Tilastokonttori, tammikuun 29 päivänä 1913.

Harald Dalström.